

ተባይን እናጥፋ!

በአጭሩ:

- ተባዮችን ለማሰስ ጊዜ ይስጡ።
- ተባዮችን ሲያስሱ የሚከተሉት ዕቃዎች ይዘዋል:
  - መብራት
  - የካርድ መጫወቻ ወይም ክረዲት ካርድ
  - ክብ ማስትሽ
  - ጨርቅና ለብ ያለ ውሃ
  - የፕላስቲክ ቦርሳዎች
  - የፍራሽ ማስቀመጫ
- ከተባይ ያጸዱት ዕቃ የሚያስቀምጡበት ንጹህ ቦታ ያዘጋጁ።
- ተባዮችን ያስሱ
  - በሚቀመጡበትና የሚተኙበት ቦታ
  - በፍራሽ፣ በክስ ስፕሪንግ፣ አልጋ ፍሬምና የአልጋ ልብሶች ላይ
  - በአልጋ ዕቃዎች በሚገኙ ቀዳዳዎችና ክፍት ቦታዎች፣ ቤዝ ቦርዶች፣ መስኮቶች፣ የቦር ፍሬሞችና የኤሌክትሪክ ማስተላለፊያዎች ተባዮችን ያስሱ
- ተባዮችን ሲያስሱ የሚያገኝዎቸው ተባዮች መያዝ ወይም መግደል አለብዎት
- ይህ ዘዴ ሁሉም ተባዮችን አይገድልም ነገር በቤትዎ ውስጠው ያሉ ተባዮች ቁጥር እንዲቀንስ ያደርጋል።

ያስታውሱ፡ ተባዮቹ በጣም ትንሽ፣ ለጥ ያለ ቅርጽ ያላቸውና ፈጣኞች ናቸው።

ለበለጠ መረጃ ዘ ቤድ ቤግ የመረጃ መስመር (Bed Bug InformationLine) በ

612-624-2200 ይደውሉ ፤

bedbugs@umn.edu ይጠቀሙ ወይም

www.bedbugs.umn.edu ይጎብኙ።

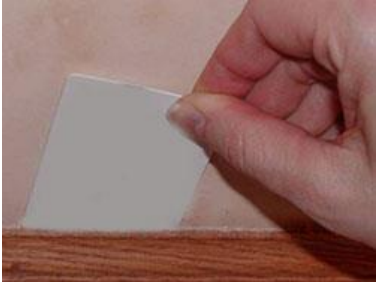
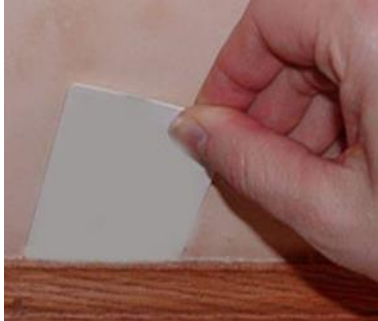
ተባይን በእጅ መቆጣጠር

ራስዎን ያድርጉት፣ ተባይን የመቆጣጠር ስራ የሚጀምረው ተባዮቹን በከታተልና በማስወገድ ወይም በመቆጣጠር ነው። በዚህ ረገድ ስኬታማ እንዲሆኑ በትዕግስት ተባዮቹን ሊደበቅባቸው የሚችሉ ቦታዎችን ይመልከቱ። ይህ ዘዴ ሁሉም ተባዮች በአንድ ጎዜ አይገድላቸውም። በዚህ ስልት በተደጋጋሚ ካደረጉት ተባዮቹን ሁሉም ተባዮች መግደል ባይችሉም የተባዮቹን ቁጥር መቀነስ ይችላሉ።

ተባዮቹን ለመግደል የሚያስፈልግ መሳርያዎች

ተባዮቹን በቀላሉ ለመግደል የሚያስፈልጉ መሳርያዎች በመደብሮችና በመኖርያ ቤትዎ አከባቢ ይገኛሉ:

- **መብራት:** ተባዮች በጨላማ ቦታዎች እና ቀዳዳዎች እንዲሁም ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይደበቃሉ። አብዛኛው ጊዜ ተባዮች የጨላማ ቀይማ ወርቃማ ዓይነት ቀለም አላቸው፣ ነገር ግን ምግብ ካልተመገቡ ቀላል ወርቃማ ቀለም ሊኖራቸው ይችላል። ይህ ለማየት አስቸጋሪ ያደርጋቸዋል። ተባዮቹን ለመቆጣጠር ከተጠቃው አከባቢ ትዩዩ መብራት ከተጠቀሙ እንቁላልና ትናንስ ተባዮች በቀላሉ ለማግኘት ያደርጋል።
- **ያገለገለ ወይም አሮጌ ክሬዲት ካርድ:** ይህ የፕላስቲክ ወይም የፕላስቲክ ነክ ካርድ ጫፉ ከቀዳዳዎችና ክፍት ቦታዎች ገፍቶ ለማስወጣት ያስችላል። የካርዱ ጫፍ በቀዳዳዎችና ክፍት ቦታዎች በማንቀሳቀስ ተባዮቹን በመግፋት መያዝ ወይም መግደል ይቻላል።
- **ክብ ማስትሽ:** ሰፋ ያለ፣ ንጹህ ስለሆነ የፕላስቲክ ሽፕንግ ጥሩ አማራጭ ነው። ምክንያቱም ተባዮቹን ለያዝ ስለሚያስችላን አቅርቦ በማሳየት ተባዮች መሆናቸው ለመለየት ስለሚያግዝ ነው። ተባዮቹን ከተመለከቱ ወይም በቀዳዳዎችና ክፍት ቦታዎች ሲቆፍሩ ተባዮቹን ለማውጣት ስለት ነገር ይጠቀሙ።
- **ልብስና መቅ ውሃ:** ልክ እንደ ማስቲሽ መቅ ውሃ ያለው ውሃ ተባዮቹን ለመቆጣጠር ሊያግዝ ይችላል። በመያዣ ውሃ በመያዝ ቦታውን በማጽዳት ልብሱ የሚገኝበት ምድር ቤት ተባዮቹን እንዳይኖሩበት ያረጋግጡ። እያጸዱት ባለው ምድር ቤት ውሃ ከባዛብዎት ከመጠን በላይ የሆነውን ውሃ በጨርቅ ያጽዱት። በተጨማሪ ያጸዱትን ቦታ መልሰው ይመልከቱት፣ ምክንያቱም ምናልባት መቀቱ የተራቡ ተባዮች ሊንቀሳቀሱ ሊያደርግ ስለሚችሉ። ይህ ልብስ በተለይ ተባዮች በተሰባሰቡበት አከባቢ ውጤታማ ነው። እርጥበት ያለው ምድር ቤት የ ውጤታማነት እንደሚቀንሰው ያስተውሉ።
- **ፕላስቲክ ቦርሳዎች:** የገበያ ቦርሳዎችና የቆሻሻ ቦርሳዎች ምናልባት በተባይ የተጠቀሱ ልብሶች ለመያዝ ጠቃሚ ነው። የተጠቁ ዕቃዎች በቦርሳ ውስጥ መክተት ዕቃዎቹ ሳይሰፋፉ ወደ ሌላ ቦታ እንዲሰፋፉ ለማስቀመጥ ያግዛል።
- **የፍራሽ ማስቀመጫዎች:** የፍራሽ ማስቀመጫዎች ትላልቅ “የጨርቅ ቦርሳዎች” ሆነው ፍራሾችን በውስጣቸው ለማስቀመጥ የሚያግዙ ናቸው። መቆለፍያቸው ከተዘጋ በኋላ ተባዮቹ የሚበሉትን አጥተው ይራባሉ። በቤትዎ ለእያንዳንዱ ፍራሽና በክስ ስፕሪንግ ማስቀመጫውን ሊኖርዎት ይገባል። በማስቀመጫው ውስጥ ወይም በክስ ስፕሪንግ ተባዮች ካሉ በሁለት ሳምንታት ውስጥ መሞት ይጀምራሉ ፣ ይሁን እንጂ ማስቀመጫው ለ18 ወራት መጠቀም ይገባል።

የተለያዩ ዓያነታት ማስቀመጫ ያሉ ሲሆን ተባይን ለመቆጣጠር የሚያስችል ማስቀመጫ መጠቀምን እርግጠኛ ይሁኑ።

ተባይን እናጥፋ!

ንጹህ ዞን መመስረት

የተባዮችን ፍለጋ ለመጀመር የተጠቁ እቃዎችን ንጹህ እቃዎች የሚቀመጡበት ቦታ በመለየት የመጠቃት ዕድል መቀነስ ይገባል።

የክፍት ግንብ ኮርነሮችና ጫፎችና ላይ ይጀምሩ። ካርድ ተጠቅመው ከቀዳዳዎችና ክፍት ቦታዎች መቆፈር ከቻሉ ይሞክሩት። በቀዳዳዎችና ክፍት ቦታዎች ላይ ይስሩ። ለምሳሌ በምድር ቤት ያለውን ቤዝ ቦርድ እየዳሰሱ ከሆነ በቤዝ ቦርዱና በምድር ቤቱ መካከል እንዲሁም በቤዝቦርዱ ራስና ግንብ ካርድ ማግኘት ከቻሉ ይመልከቱ። የባር ታይል (bare tile) ወይም የእንጨት ምድር ምድር ቤት ካልታወቁ ወለሉን ለማጽዳት እርጥብ ጨርቅን መጠቀም ይችላሉ። ከመጠን በላይ ውሃ አይቀመጥም። ወለሉን ካጸዱ በኋላ ያለውን ማንኛውም የሚንቀሳቀስ ነገር ይመልከቱ። ምንጣፍ ያላቸው ቦታዎች ካሉ የጸዱ ቦታዎች ክፈት ያድረግዋቸው። “ተባዮችን ለመቆጣጠር ክፍት የሚተው ነገሮች” የሚል በ (www.bedbugs.umn.edu/bed-bug-control-in-residences/vacuuming-to-capture-bed-bugs) ይመልከቱ። በዚህ ግድግዳ ላይ የሚገኙ ስዕሎችና ሌሎች ነገሮች መመልከትም አይዘንጉ።

አሁን እርስዎ ሌሎችዎቻችን ለመዳሰስና ወደ ንጹህ ቦታ ለማስቀመጥ ተዘጋጅተዋል። ዕቃዎች ወደ ንጹህ ቦታ የሚደረግ ሲቀጥሉ አብዛኛው ክፍል ክፍት ይሁንና ንጹህ ዞኑን ይስፋፋል። ይህ ዘዴ ዕቃዎችን ቁሳቁሶች ከሁለት ጊዜ በላይ አያነሱም ማለት ነው። ይህ ደግሞ ዕቃ ከማጓጓዝ ይልቅ በተባይ ፍለጋ ላይ እንዲያነጣጥሩ ያግዝዎታል።

መታጠብ ያለባቸው ልብሶች፣ የአልጋ ልብሶችና ሌሎች ቁሳቁሶችን በአንድ ላይ ይሰብስቡ። ትንሽ ነገሮችን መዳሰስ ማለት የቀለለ ስራ ነው። “ተባዮችን የሚገድሉ ቁሳቁሶች” የሚል ይመልከቱ (www.bedbugs.umn.edu/bed-bug-control-in-residences/laundrying-bedbug-control)

መፈለግ

የተባዮችን ፍለጋ በራስዎ ዕቃዎች ላይ ይጀምሩ። ምን እየፈለጉ እንደሆነ ያስታውሱ። ትላልቅ፣ ትናንሽ ተባዮች፣ እንቁላል፣ የደረቁ ቆዳዎችና ምልክቶች ያላቸው ቦታዎች። ተባዮቹ እንዴት እንደሚለዩ የበለጠ መረጃ ለማግኘት “ተባይ አግኝቻለሁ?” (www.bedbugs.umn.edu/have-i-found-a-bed-bug) የሚለውን ይመልከቱ።

የተባይ ምልክት ይኖር እንደሆነ የፍራሹን ጫፍና መአዝኖችን ይመልከቱ።

ትራሶች፣ ቦክስ- ስፕሪንግ እና የአልጋ ፍሬምን ጨምሮ ከአልጋ ላይ ይጀምሩ። መጀመርያ የሚታዩ ነገሮችን ይዳስሱ። ሁሉም ጫፎችና ኮርነሮች ይመልከቱ። ሁሉም ጫፎችና የአልጋ ይዘታዎችን ይመልከቱ። ፍራሹ በአልጋው ላይ እያለ በአምስት ጎኖቹ ሊታይ ይችላል። የላይኛው ክፍል ማየት ከተጠናቀቀ በኋላ ፍራሹን በማቆም የታችኛው ክፍል ማየት ይችላሉ።

ቦክስ ስፕሪንግ ሲያጸዱ ቲኪንጉን ያጥፉት

ይህ የቦክስ-ስፕሪንግም በተመሳሳይ መልኩ ይደገሙት። ልዩነቱ ቦክስ ስፕሪንግ ቦታችኛው ክፍል የታጠበቀ “ቲኪንግ(ticking)” የሚባል ጨርቅ የተሸፈነ የፕላስቲክ ጫፍ ያው መሆኑ ነው። የቦክስ ስፕሪንግ ታችኛው ክፍል እነዚህ መገጣጠሚያዎችና ጫፍ ተመሳሳይ የተባይ የመደበቂያ ቦታዎች ናቸው። በቦክስ ስፕሪንግ ውስጥ ምንም ተባይ እንደሌለ ለማረጋገጥ በእንጨት ውስጥ ያለውን ቲኪንጉን ማስወገድና ቀዳዳዎች፣ ክፍት ቦታዎችና በቦታው ያሉ ጉድጓ መሰል ነገሮች ማስወገድ አለብዎት። ከዳሰሱት በኋላ ቲኪንጉን በቦታው ሊገጠም ይችላል።

ተባይን እናጥፋ!

የብረት ፍሬም እንኳ ቢሆን ሁሉም ጎኖች ይመልከትዎቸው። ፍሬምን የሚገናኝበትና ማንኛውም የተደረገበ ቦታ ላይ ትኩረት ያድርጉ። የራስጌና የግርጌ ቢታዎች ተባዮች የሚገኙባቸው ዋና ዋና ቦታዎች ናቸው። ሁሉም ወሎች በጥንቃቄ ይመልከቱ፤ በሁሉም ዕቃዎች ላይ የሚገኙ ቀዳዳዎች፣ ክፍት ቦታዎችና መሰል ነገረች ይመልከትዎቸው።

አልጋውን ከጨረሱ በኋላ በክፍሉ በሚገኘው ሌላ ዕቃ ላይ ይቀጥሉ። መጀመርያ ትልቅ ዕቃን መመልከትና ማጽዳት ተመራጭነግ ምክንያቱም በወለሉ በንጹህ ቦታ ቦታ ላይ ደህንነቱ ተጠብቆ ለማስቀመጥ ሌሎች ዕቃዎች በትላልቅ ዕቃዎች አጠገብ ማስቀመጥ ይቻላል።

ቅድሚያ በሚታይ ቦታ ላይ ባሉ ዕቃዎች ይጀምሩ። ሁሉም መዳዘኖችና ተደራሲዎችን ይመልከቱ። ሁሉም ክፍሎችና ክፍት ቦታዎች በጥንቃቄ ይመልከቱ። ዕቃው ከግንቡ ያንቀሳቀሱትና ጀርባውን ይመልከቱ። ከደጋፊ ቦርድ የሚያገናኝ ተደራራቢና ማንኛውም ቀዳዳዎችን ይመልከቱ።

በአልጋው ጠርዝና የተባይ ምልክቶች ካሉ ይመልከቱ

ማንኛውም ተሳቢ በማስወገድ ሁሉም መዳዘኖችና ጫፎች ይመልከቱ። ሁሉም ዕቃዎች ከታሳቢ በማስወገድ ወደ ላውንደሪ ወይም ሌላ ተገቢ እንክብካቤ እንዲደረግላቸው ይሰብስቧቸው።

ዕቃው ባዶ ሲሆን የታችኛው ክፍል ማየት ይኖርብዎታል። ዕቃውን ለማንቀሳቀስና በጎኑ ለማስመጥ ሊያግዝዎት ይችላል። ዕቃውን ለመንከባከብ አስፈላጊውን ዝግጅት ማድረጋቸውን ያስተውሉ- በወለሉና በዕቃው መካከል ለስለስ ያለ ደጋፊ ዕቃ መጠቀም ይገባል።

ሁሉም ቦታ እስከሚጸዳ ድረስ ሁሉም ዕቃዎችና ቁሳቁሶች ማጽዳትዎን ይቀጥሉ። ሁሉም ነገር ለማዘጋጀት ንጹ ቦታ ሁለት ወይ ሶስት ጊዜ ማስፋት ሊያስፈልግዎት ይቻላል። ንጹህ ቦታ ለማስፋት የመጀመርያው ንጹህ ቦታ ለመፍጠር ያደረጉትን ተመሳሳይ ደረጃዎች

በክፍሉ ላይ የሚገኙ ሁሉም ዕቃዎች አጽድተው ካጠናቀቁ በኋላ በክፍሉ በንጹህ ቦታ የማይገኙ ሌሎች ዕቃዎችን ያጽዱ። ከላይ እንደተገለጸው ቤዝ ቦርዶችና ማንኛውም ክፍት ቦታና ቀዳዳ ያጽዱ።

ካጠናቀቁ በኋላ ዕቃዎችዎን መልሰው አስገብተው የማጽዳት ስራዎን ያከናውኑ። ማንኛውም ያልታየ ነገር በመቆጣጠርያ መንገዶች ማለፍ አለበት(ማቀዝቀዝ፣ማሞቅ) ወይም ዕቃው ለመንቀል ማስብ አለብዎት።

የፍራሽ ማሽቀመጫው በፍራሹና በባክሽ-ሽሪንጉ እንዲያስቀምጡ ይመከራሉ። የፍራሽ ማስቀመጫዎች ደግመው የሚያጸዱት ቦታ ይቀንሳል ፣ እንዲሁም በቀጣይ ተባዮችን በቀላሉ ለመቆጣጠር ያስችላል።

መስከረም 29 ቀን ተሻሻሎ 2014

በAmelia Shindelar እና Dr. Stephen Kells, 2011 ፈንድ ለ"ተባይን እናጥፋ" ዘመቻ በአሜሪካ የአካባቢ ጥበቃ ኤጀንሲና MDA ፈንድ የተደረገ ነው። ከሚኒሶታ የጤና ክፍል የተገኘው ተጨማሪ ድጋፍም የሚደነቅ ነው። በአሜሪካ አካል ጉዳተኞች ውል መሰረት ደህ መረጃ በ651/201-6000 በመደወል ከጠየቁ በአማራጭ የኮሚዩኒኬሽን አገባብ ማግኘት ይቻላል። የ TTY ተጠቃሚዎች የሚኒሶታ የግንኙነት አገልግሎት በ711 ወይ 1-800-627-3529 መደወል ይችላሉ።

የሚኒሶታ ዩኒቨርሲቲና MDA በማስተማሪያና ስራተኝነት እኩል ዕድል አላቸው።

